Հատը 3 եւ կէս գրուշ

ԳԱԺԱՆԱՎՈՐՈՒԹԻՒՆ

Միւրիա տար 60 ֆրանկ ոսկիով
Վեցամսեայ 35 » »
Արտասահմ. տարի 4 տոլար
Վեցամսեայ 2.50 »
Իրաք եւ Պարսկ. 1 անգլ. ոսկի

ԱԶԳԱՑ

ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ
16 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1927

Հասցէ՝ «AZTAG»
Journal Armenien
B. P. 587
Beyrouth—Liban

Ա. Տարի — Կը հրատարակուի Չորեքշաբթի եւ Շաբաթ օրերը — Թիւ 73

Խմբագրական

ՄԻՆՉԵՒ ԵՐԲ ԱՅՍՊԷՍ

Բոլոր կասկածները փարատած են այլեւս. մեր ժողովուրդը նմանը չի տեսնուած և չի լսուած սարսափելի նիթարկուած,— Ընդհանուր ձերբակալութիւն, բանտ, աքսոր, զինաթափում և տէրոր։ Օրը օրին երկրէն հանող իշխանութիւնները կը պարպեն այն ահաւոր կայծուածեան հարազատ մանրամասնութիւնները և ի գործ դրուած խաչակրութիւնները։

Դեռ կան այդ դժբաղդ լուրերուն չի հաւատացողներ և երկիրը դրախտ տեսնել ուզողներ. կան այդ չարաղէտ լուրերու ստուգութեան կասկածողներ և կան չերջապէս Խորհրդային իշխանութեան «արդարութեան» ապաւինողներ։ Բոլոր անոնք, որոնք այնքան լաւատես են, թող կարդան «Դրօշակի» հաւաքները, թող թղթատեն անոր էջերը, թող լսեն ականատեսի պատմութիւնները, իրողութիւններն ու թուականները։ Այլեւս առանց խտրութեան հայ մամուլը, ինչ կուսակցութեան ալ պատկանի, սկսած է բերել կատարուած արարքին դէմ։ Ահա թէ ինչ կը գրէ Եգիպտոսի Ռամկավար կուսակցութեան օրգան «Արեւ» թերթը.

«Դադրեցուցէք ձերբակալութիւնները։ Մի՞ռնէք որ ուրիշ ոեւէն տեղ ինչպէս որ ուզեցաք զգուշացող հայ ժողովուրդը իր հայրենիքն ալ իրեն դէմ դաժան և անգութ գտնէ։

Իսկապէս իւրաքանչիւր հաբազատ հայու համար անհանդուրժելի և անբացատրելի կը թուի հայ կարծեցեալ իշխանութեան ոչ նմանը գործունէութիւնն ու ընթացքը։ Հազարաւոր անկուսակցական մտաւորականներ, ուսուցիչներ, զինուորներ ու գիւղացիներ զարհուրելի տանջանքներու կենթարկուին հայ իշխանութեան մը կողմէ և հայ հայրենիքին մէջ, ինչ հեգնանք և ինչ գեղացունց իրական ութիւն...։ Նոյնիսկ Զարերու և Սուլթաններու օրով հայ ստաւորականութիւնը չէր ենթարկուած այսքան անողորմ աղէտի և անգութ ջարդի։ Շատ սրտառուչ լուրեր կը հասնին Զանգեզուրի շրջանէն. գիւղերու մէջ աչքի ինկող մարդ չէ մնացած, ընտանիքներ կան որոնց 2—3 աղամարդները բանտարկուած կամ աքսորուած են, ոչ մէկ մարդ կը համարձակի իր գտնուած գիւղէն կամ քաղաքէն դուրս գալ։

Իսկ այդ լոլորէն աւելի զարհուրելի և ընդվզեցուցիչ առարկան հայ ժողովուրդի զինաթափումը անդամալոյծումն է։ Հայաստանի բոլոր կողմերը հսկայ թափով յառաջ կը տարուի հայ զանգուածներու զինաթափութիւնը՝ խորհրդային իշխանութեան կողմէ։ Եւ հայ ժողովուրդի ձեռքէն առնել իր ինքնապաշտպանութեան նուիրական գործիքը, որ դեռ երէկ թիւրք ու թաթար հորթաներու յարձակումէն և անոնց արիւնարբու ճանկերէն փրկեց ժողովուրդ մը, կը նշանակէ մատաղցու գառնուկի վերածել, անդամահատել այդ ժողովուրդը։ Զինաթափ ընել հայ ժողովուրդը, նը նշանակէ վերջ տալ անոր կեանքին։

Մեր երկիրը մէկ կողմէն պաշարուած ըլլալով վայրագ և թշնամի հարեւաններով, միւս կողմէն ենթարկուած է թիւրքի անմիջական վտանգին։ Ասկէ առաջ փորձերը ցոյց տուին որ ոչ Ռուսն է և ոչ ալ թաթարն ու Վրացին մեր ժողովուրդի ֆիզիկական գոյութեամբ հետաքրքրուողը, հայ սուրին ու հայ ուսմունքն է պաշտպանը մեր ժողովուրդին ու մեր երկրին։ Թիւրքը անլաց ախորժակներով կը դիտէ մեր ափ մը հողը և նոր դաւադրութիւններ կը պատրաստէ մեր ժողովուրդին դէմ։ Մեր դրացիները հն ի հն կը զինուին և կը պատրաստուին։

Իսկ մեր ժողովուրդը թեակոտոր՝ կըլլայ և կը վերածուի ոչխարի հօտի մը։ 600 հոգիէ ուելի ճարահատ լեռները փախած են՝ չի յանձնելու համար իրենց զէնքերը։ Պէտք է ելեւկալել որ ինչ ձգտուած վիճակ կը տիրէ այժմ այդ հողամասերուն վրայ։

Կովկասեան երկնակամարը դեռ չէ խաղաղած և այդ ամենակիներով։ Զանազան դասաւորումներ կը կատարուին մեր սահմաններէն քիչ անդին և շարժումներ տեղի կունենան։ Այս պայմաններու տակ ինչպէս կարելի է հաշտուիլ զինաթափութեան հետ։

Հաւիան ու Թալաթը չի կրցան զրկել հայ ժողովուրդը իր ինքնապաշտպանութեան այդ սրբազան մեկնոցէն և իրենց դէմ գտան կուռող Զէյթունն ու Սասունը։ Հայ ժողովուրդը շատ լաւ գիտէ թէ՝ ինքնասպանութիւն կը նշանակէ զինուիլ և բլլալ, մանաւանդ այս օրերուն երբ մեր հորիզոնները դեռ չեն կենաչցած և կսրմիր բռնապետութեան բռունցքը կը ճօճի մեր գլխուն վերեւ։

Մինչ մէկ կողմէ կը զինուին մեր դրացիները և թիւրքը կը ջանայ Կովկասի մէջ նոր բռնկումներ պատրաստել, անդին հայ իշխանութիւնը հայ ժողովուրդը թեակոտոր կընէ և կը զրկէ ինքնապաշտպանութեան միջոցէն։ Կը լեցուին բանտերն ու գնացանները և աքսորի կարաւանները կ'երկարին մինչև Սիպեր։

Եւ արտասահմանի ութը հարիւր հազար հայութիւնն ալ դեռ կ'սպասէ որ բացուին իր տան դռները։

Անհայրենիք ժողովուրդ, մինչև ե՞րբ այս կէս։

ԱՆԳԼԻՈՅ ՌԱԶՄ. ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ ԱՐԱԲԱԿԱՆ ԵՐԿԻՐՆԵՐՈՒ ՄԷՋ

Անգլիական կառավարութիւնը ի՞նչպէս կը խորհի կարմակերպել իր Մերձաւոր արեւելեան գաղթավայրերուն մէջ այդ «ինքնապաշտպանութեան» գործը։

Այդ հարցին բացատրութիւններ կուտայ նախ «Տէյլի Թելեգրաֆը», ապա՝ գլխաւոր վարչութիւնները կոչմէ ձեռք առնուած միջոցները արաբական առանձին երկիր մը։ և երրորդ, այդ մասին չատ պարզօրէն կերպով կը վկայեն դեռ ամբողջութեամբ չլուսաբանուած այն միջադէպերը, որ մէկ կողմէն Ծայր Արեւելքի մէջ Անգլիոյ, իսկ մեւս կողմէ Եգիպտոսի և Իրաքի միջեւ։ Այդպէս, «Տէյլի Թելեգրաֆն» ալ կը գրէր. (1 Յունիս).— «Կայսրութիւնը դարձեալ է չափէն դուրս ընդարձակ, և ռազմական ծախսերը այնքան խոշոր են, որ մենք չենք կրնար ամէն տեղ ուժ ղրկել։ Խնդրին միակ հնարաւոր լուծումը կը կայանայ անոր մէջ, որ հաստատուին պահեստներ որոշ կէտերու մէջ, ուրկէն արագօրէն փոխադրուին տեղի վատնուած զօրքի Օդային ուժի տեսակէտէն այդ խնդիրը կարգադրուած է։ Միջոցներ ձեռք առնուած են, մեր ձաւոր արեւելքը առանց դարձնելու ամբողջ կայսրութեան օդային պաշտպանութեան համար։ Բանակ պէտք է մնայ այդ օրէնքին։»

Կը հետեւի թէ անգլիական կառավարութիւնը վճռեր է իր մերձաւոր-արեւելեան (արաբական) երկիրներ դարձնել գլխաւոր խարիսխը՝ իր յարձակողական զօրաշարժերը զարգացնելու համար։

Բայց այստեղ բնական հարց մը կը ծագի.— Ո՞ւր. որ կառավարութեան դէմ կ'ուղղուին այդ գործողութիւնները։ Տանկաստանը և Պարսկաստանը հազիւ թէ ներկայացնեն այնքան մեծ սպառնալիք, Անգլիոյ դէմ, որպէսզի կարելի ըլլայ ընչոչէն խորել բրիտանական կարգութեան «ինքնապաշտպանութեան առանցքի» մասին։ Այդ կառավարութիւններուն հանդէպ։

Եթէ իրաւ «ինքնապաշտպանութեան առանցքն» կայանալ ունի Իրաքը, ապա մենք եզրակացութիւն ունինք հարցնելու.— արդեօք «սպառնացող գօտին» խորհրդային Անդրկովկասը և մասնաւորապէս Բուգուն չէ։ Եթէ խօսքը Եգիպտոսի մասին է, որպէս «ինքնապաշտպանութեան առանցք» մենք իրաւունք ունինք հարց տալու. «սպառնացող գոտին», ուր Անգլիան կը դարարաստուի «պահեստի ուժը չպահել» խորհրդային Ուկրայինան չէ։ Դժուար թէ որեւէ մէկը հակառակ պնդէ։

Մերձաւոր արեւելքը «ինքնապաշտպանութեան առանցք» դարձնելու վճռի նպատակն ի հարկէ ուսումնական նշանակութիւն ունեցող այն աշխատանքները, որ տարուած են և կը կատարուին Իրաքի և Եգիպտոսի մէջ։ Ինչպէս յայտնի է Պաղտատի երկաթուղագիծը ունի ճիւղաւորումներ մը, որ կը հասնի մինչև Պարսից սահմանի այն կէտը, ուր կը սկսի Քիրմանշահի, Համատանի, Թէհրանի, Հիլեի (Պասրայի ծով) խճուղին։

Ներկայիս զորքի «տարածումի բարձրացման» նպատակով արագօրէն կը շինուին Տիգրիսի և Եփրատի վրայ կամուրջներ (Պաղտատի և Ֆելլուճի մօտ), խճուղի մը կ'երկարի Մուսուլէն մինչև Ռէվանտուզ, որ կ'անցնի Թաւրիզի և խորհրդային Անդրկովկասի կիրճերուն մէջէն։ Մուսուլն ալ արագօրէն կը կապուի երկաթուղիով (Ռէյլուէյ) Պաղտատի մէջոցով Պարսից ծոցի հետ։ Կը շինուին նոր օդակայաններ եւայլն։

Ինչ կը վերաբերի արաբական միւս երկիրներուն՝ Եգիպտոսի մէջ Անգլիան ջրանցքի ասիական ափին վրայ կը կառուցուի ծուռատ ամուր նաւահանգիստ՝ ջրանցքին արեւելեան կողմի «պաշտպանութեան» համար։

Անդրյորդանանի և Պաղեստինի մէջ կը շինուին օդակայաններ։ կը ստեղծուին օդային նոր նաւախումբեր։ Այդ բոլորով հանդերձ, աշխատանքներ կը կատարուին օդային կապ հաստատելու Եգիպտոսի և Հնդկաստանի միջեւ արաբական հողերու միջոցով։ Անդրյորդանանի ռազմական գեղանի ընդլայնման նպատակով և Եգիպտական Ծիկունքի ապահովութեան համար 1925 ին դիմեցին երկարեցին Հիճազէն Աքաբայէ շրջանները (Կարմիր ծովի վրայ նաւահանգիստ) և Մաան։ Ցիշատակման արժանի են նոյնպէս այս տարուան մարտ ամսուն Ասէրի վարչութեան վերակազմութիւնը։ Այդ երկրամասը ազգական—քաղաքական տեսակէտէն ձգտուած է հնդկական կառավարութեան հետ և ենթարկուած անմիջականօրէն Լոնտոնին։

Այդ բոլոր պատերազմական նախապատրաստութիւններու հետ միասին, Անգլիան վէճեր ունի Եգիպտոսի և Իրաքի հետ։ Ինչպէս յայտնի է, այդ վէճերը, ծագած են տեղական կառավարութեան հետ՝ ազգային բանակներ ստեղծելու հարցին առթիւ։ Զէմպրլէն յունիս 1 ին կը յայտարարէր Երեսփ. ժողովին մէջ.— «Անգլիական կառավարութիւն պէտք է պաշտպանէ Սուէզի ջրանցքը և օտարազգիներու իրաւունքները Եգիպտոսի մէջ։ Մենք չենք ցանկար թոյլատրել, որ այդ խնդիրը բարդանայ այնպիսի ուժերու առաջացումով, որպէսզի է եղիպտական բանակը, որ կրնայ ըլլալ մեզ թշնամի, ամենայն հաւանականութեամբ։

Զէմպրլէնի այդ կատարելապէս հիմնաւոր վախերը՝ տեղական բանակներու թշնամական դիրքը հանդէպ Անգլիոյ՝ նոյնն են նաև Իրաքի համար։

Եգիպտական խորհրդարանի զինուորական յանձնաժողովը քուէարկեց հետեւեալ առաջարկութիւնները.— Վերակազմել, ընդարձակել և վերազինել բանակը, ստեղծել գինուորական ծովային դպրոց և փոքր Սարատրին տրուելիք վարկը (եգիպտական բանակի գերագոյն հրամանատար)։

Այդ խնդիրը յայտուցին անոր համար, որ բացի յատուկ անգլիական գրաւոր բանակը, որ կը հաշուի 12.400 մարդու, Եգիպտոսի մէջ գոյութիւն ունի անգլիական հրաձգաստրուձեան տակ և «ազգային» բանակ մը 10 580 զինուորով, կազմուած 3 տոր և 18 հին ձեւի թնդանօթներէ։ Այդ բանակը, գտնուելով Անգլիացի ներու ձեռքը, կը ծառայէ ոչ թէ ազգային-եգիպտական, այլ անգլիական շահերուն։ Խորհրդարանական յանձնաժողովը փորձեց փոխել այդ վիճակը։ Յայտնի է, որ այս առթիւ Անգլիա վերջնագիր տուաւ Եգիպտոսի, իր ետեւ ունենալով եգիպտական ջուրերուն մէջ անգլիական ռազմական նաւատորմը։ Պահպանողական «Տէյլի Մէյլը» եգիպտական պահանջներուն առթիւ հրապարակեց «Ո՛չ մի զիջումութիւն» նշանախօսքը։ Եգիպտոսը խաղ զեցաւ։ Զէմպրլէնն բացատրեց թէ, Եգիպտացիները չեն համարձակիր երաշխիք իրենց ազգային բանակի մասին։ Այդ մինչ ադէպի իմաստը այն է, որ Մերձաւոր արեւելքի արաբական երկիրներուն մէջ, որ կը հանդիսանան բրիտանական կայսրութեան «ինքնապաշտպանութեան առանցքը», զինուած ուժերը կրնան ըլլալ միայն անգլիացիներու ձեռքը։

Բնորոշ է, որ մի՞չև վերջին ժամանակներս Անգլիան դ'աշխատէր մեզմ միջոցներով հաւանութեան եզր գտնել արաբական երկիրներուն հետ։ 19-2 ին, օրինակ, ըստ այսպէս կոչուած Իրաքի զինուորական համաձայնութեան (հոդ. 10), Անգլիան կ'ընդունէր որ «Իրաքը ստանձնէ, երբ որ հնարաւոր ըլլայ, և յաջողագոյն դէպս ոչ ուշ քան 1928. լիակատար ռազմական և երկրակն պատասխանատուութիւն՝ պահպանելու համար ներքին կարգ-կանոնը և Իրաքի պաշտպանութիւնը օտար յարձակումէ» (հաւանութեան Ա. յոդ.)։ Իսկ երբ 1927 ին Իրաքի կառավարութիւնը մտադրեց այդ պարտաւորութեան իրագործման համար իր երկրին մէջ ընդհանուր զինուորական ծառայութեան և ազգային բանակի ստեղծման գործը՝ նոյն կառավարութեան ներքին գործերու նախարարութեան տակ. ազգ. կառավարութիւնը ազդարարեց. «Դադրե՛ք մարդութիւնները։ Մինչ 1922 ին կը պատրաստէր 1928 ին իր զորքերը Իրաքէն դուրս հանել՝ Անգլիան այժմ իր ուժերը կը հաստատէ, մինչ ժամանակ ուժեղցնելով զինուորական օդային ուժերը այդ երկրին մէջ։ Այսպէսով, պատրաստուելով պատերազմի Խորհրդային Միութեան հետ, Անգլիան մինչեւ ատոնց կը վարէ «սուր» քաղաքականութիւն արաբական երկրներուն հանդէպ։

(Վերջ) Ե.

ԹՐԻՓՕԼԻԱՀԱՅ ԿԵԱՆՔ

ԱՍԱՆԱՅԻ ՆՈՐԱԿԱԶՄ ՀԱՅՐԵՆԱԿՑԱԿԱՆԸ ԹՐԻՓՕԼԻԻ ՄԷՋ

Ասանայի մը հայրենակիցները, նախընթաց դառն դէպքերու ճնշող հարկադրանքին առջև վերջապէս, սեփական ուրախ ժամուն միայն, իրենց խոր թմբեռեն սթափած, կազմեցին Ասանայի Հայրենակցական միութեան մասնաճիւղ մը՝ որուն իսկապէս պէտք ունէր Թրիփոլիի հայ գաղութը։

Ասանայի բազմակարօտ հայրենակիցներու նեթական ու բորոյական ծով կարիքներու բաւարարութիւն տալու անհրաժեշտութենէն ծնունդ առնող սոյն միութիւնը, դիրազանցապէս բարեգործական բնոյթ ունենալով, իւրաքանչիւր Ասանացի հայ անհատ պէտք է մասնակցի անոր, իր ուժերուն յաւագոյնը տրամադրելով։ Նորակազմ միութիւնը, իր առաջադրած նպատակները կարենալ իրագործելու, և միաժամանակ իր գոյութիւնը յաւերժացնելու համար, ուժերու գեղեցիկ համագործակցութեան ու համաձայնութեան օրինակ հանդիսանալով պէտք է բարոյ յարաբերութիւններ մշակէ ազգային մարմիններու և քոյր միութեանց հետ, առանց երբեք այս ու այն միութիւնները հարուածելու ու անոնց գործունեութիւնները խաչաձեւելու, հակառակ պարագային անիկա իր խանձարուրքին մէջն իսկ դատապարտուած է քայքայուելու ու միանգամ ընդ միշտ չքանալու։

Թրիփոլիի Հայ իրականութեան մէջ, հինգ տարիներու ընթացքին, յաջորդաբար կազմուող «Հայ Ալփ» և «Հայ երիտասարդաց» միութիւններու խիստ կարճատեւ կեանքը, նաև «Հայ ուսումնասիրաց» միութեան անգործութիւնը, դժբաղդաբար յուսահատութեամբ կը հաստատեն զմեզ նորակազմ հայրենակցականի յաջողութեան մասին։

Մենք քաջալերուած ենք ուր նորընծայ վարչութիւնը աննախընթաց խանդավառութեամբ ու ինքնավստահութեամբ գործի ձեռնարկած ըլլալով, պիտի աշխատի իր վրայ դրուած յոյսերը արդարացնել ուղղամիտ ու անաչառ գործունէութեամբ։

11 Նոյմ 1927 Ն. Ց. ՊԵՏՏՈՍԵԱՆ

ՏԳԵՂ ԲԱՐՔԵՐ

(Մասնաւոր Թղթակցութիւն)

Խաղաղ և անդորր հայ բողոքական հասարակութիւնը ևս սեռնէ մը ի վեր սկսած է անհանգստութեան նշաններ ցոյց տալ և այն յոլանակը ուր կը կարծուէր թէ Քրիստոսի սէրն է իշխող, սկսած է ցուցադրել աւելութեան ու կիրքի պոռնկութիւն, որոնց մարդ դժուար թէ հանդիպի ուրիշ աւելի հերետիկոս չրջանակներու մէջ։ Այդ մարդիկը որոնք սէր և եղբայրութիւն տարածելու կոչումը ունենալ կը ձևացնէին, սկսած են սերմանել քէն ու ոխ, կիրք ու թշնամանք իրենց իկ հարազատ հասարակութեան մէջ։

Հոս կայ «Ուսումնասիրաց» անունով ընկերութիւն մը որ մօտաւորապէս քսան տարի առաջ Այնթապի մէջ կազմուած համանուն ընկերութեան շարունակութիւնն է։ Նպատակն է աղքատ պզտիկներու համար գպրոցներ ունենալ, միաժամանակ այլասաթիլ ընկերութեան սնանկութիւնը ընդհանուր զարդացման։ Ընկերութեան անդամներու խոշոր մասը կը կազմեն Այնթապցի բողոքական երեւասարդներ, կան մէկ երկու հոգի ուրիշ քաղաքացիներ և մէկ երկու հոգի մեզ յարաբերութիւններէ։ Զորս տարիէ ի վեր չէմբին մէջ ունին դպրոց մը երկու հարիւր աշակերտներով և այս տարի քաղաքի մէջ ևս ունեցան դպրոց մը 250 աշակերտներով։ Ունին լսարան, գրադարան, կը կազմակերպեն հանդէս ներկայացումներ, ունին մարմնամարզի խումբեր ևայլն։ Մօտ 150 երիտասարդ և պատանիներ հաւաքուած են այս գործերու և նպատակին շուրջ, իրենց միջոցներով ստեղծեր են և յառաջ կը տանին գործ մը որ ամէն կերպ արժանի է քաջալերանքի։

Կարելի՞ է երևակայել բանիմաց հայ մը, որ հակառակի նման գործ և ձեռնարկի։ Այո՛։

Կ-ոգ մը բողոքական չէիր, պատուելի՞ էն սկսած մինչև առօկիմը, բժիշկ, դեղագործ ու վարժապետ ամէնքը հակառակ են այս ընկերութեան։ Ինչո՞ւ։ Ոչովհետև տիրող տարրը չուզեր իր շուրջը տեսնել կազմակերպուած ոյժ. կազմակերպուած և բանիմաց ուժ մը եթէ ոչ այսօր, կրնայ վաղը արգելք ըլլալ իր կամայականութեանը։ Կայ ուրիշ պատճառ ևս. անոնք կը կարծեն թէ իրերօգնութեամբ զարգացող այդ երիտասարդութիւնը օր ըստ օրէ կուգայ ազգային ինքնագիտակցութեան, կը հասկնայ իր էութիւնը, կը գիտնայ իր հարազատ պատմութիւնը և արդիւնքը այն կ'ըլլայ որ կը ձերբազատուին կրօնական այլանդակութիւններ կապկելու տգեղ բարքերէն։

Եւ կը տեսնես վերապատուելին բեմին վրայ, հազիւ թիւ աւարտին քարոզը վերջացուցած կ'սկսի թիւ երկրորդը, քարոզ մը աւելի երկար քան առաջինը, — զգուշացէ՛ք ժողովուրդ, ձեր աղաքները մի՛ դրկէ՛ք Ուսումնասիրաց ընկերութեան, անկրօն են, անհաւատ, բողոքականութեան հիմը քանդողներ — և այսպէս անվերջ, Նոյն պատուելին կը տեսնես ընտանիքներու մէջ, ուր եկած է Քրիստոսի մխիթարանքը բերելու, մէկդի է ըրած սիրոյ և եղբայրութեան խօսքերը։ Առելութիւն կը սերմանէ հոլ մը երիտասարդներու հանդէպ որոնք աններելի յանցանք են գործած թշուառ ժողովուրդի մը անտիրական պզտիկները դասաւորակելով իրենց դպրոցին մէջ։

Միակ խօսքով չեն գոհանար այս պարոնները, խօսքին կը միացնեն նաև սփոցը։ Անցած չորեքշաբթի իրիկուն ժողովարանի վարի սրահին մէջ «պազար» մը կազմակերպած էին, որու ընթացքին ուիեցին Ուսումնասիրացի պատկանող երիտասարդ մը։ Օրուան հերոսն էր, տակաւին անցած տարի, ամսականի սիրոյն դարձի եկած պարոն մը, բաւական է մինչև հիմա ի վտրձատրութիւն իր քաջագործութեան ունեցած պէտք է լլլլայ ամսականի յաւելում։

Պայքար Ուսումնասիրացի դէմ, վայել ու անվայել բոլոր միջոցներով խօսքով և տփոցով, սուտով և գրգռութիւնով, այս է օրուան կարգախօսը։

Պայքարը, Ուսումնասիրացի դէմ չէ որ կը մղուի այլ ազգային ոգու դէմ. այդ պայքարը կը մղուի ոչ թէ այսօր այլ ընկերութեան կազմուած թուականէն սկսեալ։

Տեղը չէ՞, Պրնք. Բողոքական զոգ բժիշկնե՛ր, ձեր աղաեղութիւնները և՛ս ժաքելու համար բաժին հանել «Եփրատ»ի այն ջուրէն որ այնքան սրտառուչ կը ցանկայիք հայոց Առաջնորդարանի աղտոտութիւնները լուսալու համար։

Հալէպ 12 Նոյմ. Վ. Կ.

ԺՈՂՈՎՐԴԱՅԻՆ ՅՈՅՑ ԳԱՀԻՐԷԻ ՄԷՋ

Անցած կիրակի օր, Դահիրէի մէջ տեղի ունեցած է ժողովրդային մեծ ցոյց մը Թորգոմ Եպիսկոպոսի դէմ։ 800 է աւելի բազմութիւն մը միահամուռ պահանջած է անոր հեռացումը եղիպտոսէն, զայն նկատելով իրենց գաղութի խաւնակութեան և պառակտումներու պատճառ։ Ժողովուրդը Թորգոմ Եպիսկոպոսը կ'ամբաստանէ իբրև քննախնդիր և հակասահմանադրական արարքներ գործող եկեղեցական մը։

Կիրակի օր, Պէյն էլ Սուրէ ի Ս. Աստուածածնայ եկեղեցիին մէջ, ծովածաւալ բազմութիւն մը հաւաքուած է և յանկարծ խռովքի մատնուած, երբ պատարագիչ քահանան սկսած է լիշատակութիւնը ընել Թորգոմ Եպիսկոպոսի։ Աղմուկ մը կը բարձրանայ եկեղեցիի բոլոր կողմերէն «չենք ուզեր լսել, մի յիշէք այդ մարդուն անունը, անկեղծ Թորգոմ Եպիսկոպոսը Թող հեռանայ» ևայլն։

Աղմուկը հեռզհեռէ կը ծաւալի և կիներու ու աղջիկներու ճիչերն ալ խառնուելով բողոքողներու աղաղակներուն, եկեղեցիի բակը աւելի սառուարաթիւ բազմութեամբ մը կը լեցուի և բողոքը կը փոխադրուի բակ։ Ոստիկաններ կը թափուին և կարգը կը պահեն։

Բայց ղուրսը հաւաքուած բազմութիւնը չի դադրիր ցոյցը շարունակել և անդադար կը պոռան «չենք ուզեր Թորգոմ Եպիսկոպոսը։ Մի՛թիւնկը վերջէն միաձայնութեամբ կ'որոշէ երկու հեռագիրներ ղրկել, մէկը ներքին գործոց Նախարարութեան, իսկ միւսը Թորգոմ Եպիսկոպոսին, որ Աղեքսանդրիա կը գտնուէր։

Ներքին գործոց Նախարարութեան ղրկուած հեռագիրը։—

Ն. Վսեմութիւն ներքին գործերու Նախարարին եղիպ. կառավարութեան

Գահիրէ

Դահիրէի հայ լուսաւորչական համայնքին անդամներ, շուրջ 800 հոգի միաձայն մը գումարելով եկեղեցիին մէջ ուժգնօրէն կը բողոքեն Գուշակեան եպիսկոպոսի հերկայութեան դէմ, որուն սադրանքներ միակ ու միակ պատճառներն են այն անհամաձայնութեանց եւ երկպառակութեանց, որոնք կը տիրեն համայնքիս մէջ։ Ներկայիս, միթինկին ներկայ անձերուն անունով կը խնդրեմ ձեր վսեմութենէն անհրաժեշտ բոլոր միջոցները ձեռք առնել հեռացնելու համար յիշեալ եպիսկոպոսը, կարգն ու հանդարտութիւնը վերահաստատելու համայնքին մէջ։

Մեր Օգնիկ Մանառեան
Գեորգ Կարսեան

Թորգոմ Եպիսկոպոսի ղրկուած հեռագիրը։—

Թորգոմ եպիս. Գուշակեան, հայոց եկեղեցի. Սղեքսանդրիա

Այս ստուար Գահիրէի հասարակութենէն 800 հոգի միթինկ գումարելով եկեղեցիին մէջ, ուժգնօրէն բողոքեցին ձեր աղէտալի ներկայութեան դէմ. ձեզ կը նկատեն միակ պատճառը անհամաձայնութեանց եւ խռովութեանց։ Միթինկի մէջ ներկաներուն կողմէ

Խաչատուր Տեօվլէթեան
Գեորգ Կարսեան

Եւ տարիներէ ի վեր կը շարունակուի մեր հարեւան գաղութի այս տխուր և պառակտուած վիճակը աւելի սաւաթիկ քան ոևէ գաղութ։ Ինչ աւօթ և անպատուաբեր վիճակ, օտարներու աչքին առջև։ Բայց ինչո՞ւ չեն խղճահարուիր և չեն հրաժարիր այս պառակտումներու և խառնակութեանց հեղինակներն ու պատճառները. իրենց սև աչխատանքներէն և պաշտօններէն։

Ինչո՞ւ իրենց կոչումին բարձրութեանը վրայ չեն մնար ս՛անոգի մարդիկ և գիշեր ցերեկ մ՛խոր կը խառնեն։

ՀԱԼԱԾԱՆՔԸ
ԿՈՎԿԱՍԻ ՄԷՋ

Դորիսէն (Զանգեզուր) կը գրեն «Դրօշակի»։—

Զանգեզուրի ձկնարակութիւններէ մասին արդէն գրուած է ձ'զ։ Նրանք սկսուեցին օգոստ. 12, աւէն տեղ, և կատարուեցին շատ խստութեամբ։ Առ այժմ յայտնի են հետևեալ թիւերը։ Ղափանից ձ'ըրակալուած են 47 հոգի, Սիսեանից՝ 204, Գեղարքից՝ 10, բուն Զանգեզուրից՝ 200։

Ձերբակալութիւնների հետ զուգընթաց կատարուում են և աքսորներ։ Ղափանից աքսորած են 6 հոգի Սիսեանից 13, Գէտիթաղից 7 բուն Զանգեզուրից 30։

Ձերբակալութիւնները այնպէս սաստկութեամբ ու բռնութիւններով կատարուեցին որ ժողովուրդը անաբեկուեց, շատեր թողած տուն-տեղ փախան լեռները։ Փախստականների թիւը 600ից պակաս չէ։

Միաժամանակ սկսուեցին խլտ խուզարկութիւններ զէնքի որոնում ժողովրդի։ Ձեռքից խլում են, ինչ որ գտնում են։ Զանգիտութիւնը կատարեալ է։ Ըստ Դորիսի պաշտօնական տեղեկութիւնների, ժողովուրդից առնուած են, Ղափանում 800 հրացան և ատրճանակ, Գենեազում 1050։ Սիսեանից և Բուն Զանգեզուրից առնուած զէնքերի ճիշտ քանակը կարելի չեղաւ պարզել, բայց յայտնի է, որ Դորիսում մի օրուայ մէջ փճացուած է մօտ 2000 հրացան։ Առհասարակ, ժողովրդից խլուած զէնքերը էլ չցուցում են։ Բոլշևիկները այժմ կարող են բոլորովին հանգիստ լինել, Զանգեզուրցին բոլորովին զինաթափուած է...

Հալածանքներ, ձերբակալութիւններ և զինաթափութիւն կայ և Ղարաբաղում բայց որոշ թուեր չկան։ Մրայն Հագռութ գիւղից ձերբակալուած է 17 հոգի։

Ձերբակալութիւններ կատարուում են և մեր հարեւան Ադրբէյանում։ Մինչև այժմ ձերբակալուածների թիւը 500ը անցնում է։ Մօտ 700 Ադրբէյանցի փախստականներ կան, որոնց մի մասը ապաստանել է հայկական լեռները։

Փախստականներից մօտ 35 հոգի վերադարձած են եղել, նրանցից 15 հոգու չէկան գնդակահարել է, մնացեալները նորից փախել են։ Ադրբէյանում բոլշևիկների ձեռքով գնդակահարուած են 58 հոգի։

Հայ կոմունիստների վերաբերմունքը զէպի հայերը շատ վատ է։ Ընդհակառակը, թիւրք կոմունիստները լաւ են վերաբերում զէպի թիւրքերը, նրանք աւելի ազատ են թողնում իրենց ժողովուրդին և վերջերս միայն, կենտրոնից ստացուած հրամանի հիման վրայ սկսեցին հալածել ու ձերբակալել հարուստներին և բէկերին և կատարեցին զնդակահարութիւններ։

Հայ և թուրք կոմունիստների փոխադարձ վերաբերմունքը լաւ չէ, կասկածում են իրար վրայ և չեն հաւատում միմեանց։ Թուրք կոմունիստները հովանաւորում են մուսավաթականների և, առհասարակ, քսլաներում են ազգային ոգին։ Հայերը ընդհակառակը։

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ՇԷՆՔԵՐՈՒ ԿԱՐՈՒՑՈՒՄԸ ՊԻՏԻ ԱԺԱՆՆԱՅ

Ճարտարարուեստականանցման հնգամեայ ծրագիրը քննող յանձնաժողովը մասնաւոր զեկուցում մը տուած է կառուցումներու ածանցման հեռանկարներու մասին։ Զեկուցողին կարծիքով պէտք է միջոցներ գտնել նախանիթերու գիները իջեցնելու և ընդհանուր ծախքերու մէջ խնայողութիւն մտցնելու։

Դասաւորութեան յաջորդող վիճաբանութենէն յայտնի եղած է թէ չիմենթի սպառումը հնարաւորութիւնը ենթադրուածէն աւելի մեծ է։ Արտադրութեան ձևերը արդիականացնելով, կա՛ ելի պէտք չլար մինչև 25 առ հարիւր ածխնելու։ Փայտերու գիները մինչև 20 - 21 առ հարիւր պիտի զեղչուի։ Ընդհանուր հաշիւով կառուցումները 25—27 առ հարիւր պիտի ածանան։ Այս թիւերուն մէջ չեն մտներ կառուցման մեթոտները և ձևերը փոխելու հետեւանքով առաջ գալիք ածանումները։ Այս պարագան առանձին կը քննուի։

ԱՐՄԱՒԻՐԸ ՊԻՏԻ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒԻ

Երևան հասած է Դիտութեան Ճամբարանի կովկասի պատմա-հնագիտական ուսումնարանի փոխ-տեսուչ Տէր Աւետիսեան, որ Հայաստանի հնութեանց պաշտպանութեան կոմիտէի հետ պիտի ուսումնասիրէ այժմեայ քաղաքը, Սարտարապատի շրջանին մէջ։

ԳԱՂՈՒԹՅՈՒՆ

ԸՄԲԻՇ ՍԱՆՈՒԿ ՆԱՁԱՐԵԱՆԻ ՆՈՐՅԱՂԹԱՆԱԿԸ

Հոկտ. 8 ի իրիկունը, հոգարէ աւելի բազմութեան մը ներկայութեան, հայ ըմբիշ Մանուկ Նաձարեան 42 տարեկանի մէջ երկու անգամ գետին տապալազ է Թոնի Ռուսսոն։

Յաղթանակը չափազանց եղած է. բազմութիւնը իր ուսերուն վրայ առած է զայն և կեցցէներով պատուցած է հայ ըմբիշը։

ՀԱՅ ԼՈՒՍԱՆԿԱՐԻՉԻ ՄԸ ՅԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆԸ

Ամերիկեան թերթէ մը կը տեղեկանանք թէ հայ լուսանկարիչ մը Ճան կարօ առաջին մրցանակը շահած է 68 լուսանկարներու մէջէն, որոնք ցուցադրած էին Նիւ Իսկլէնտի լուսանկարչներու տարեկան համաժողովին առթիւ։

Հայ լուսանկարիչը այս առթիւ ստացած է 200 տոլար պարգև մը։

«ԱՄՍԱԳՐ»Ի ՄՐՑԱՆԱԿՆԵՐ

«Հայրենիք» ամսագրի 1927 ի բանաստեղծութեան մրցանակը շահած է Արմեն Անուշ Գիսկ առձակի մրցանակը՝ ծանօթ գրագէտ Կոստան Զարեան։

Արմեն Անուշ բնիկ Ուրֆացի է. Բանաստեղծ մը, որ ներկայիս կը յանախէ Պէյրութի Լայիկեաներու գոյնի առեւտրական ճիւղին։

ՄՈՒՍՈՒԱՖԱ ՔԷՄԱԼԻ ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՃԱՌԸ

Հաւանական գտնելով որ հատաձայնականները կը ձերբակալեն Պոլսոյ մէջ գտնուող լազգայնականները (Միլլիեի), Մ. Քէմալ հրաժարեց պատրաստութիւն տեսնել ձերբակալելու համար Անատոլու գտնուող համաձայնական սպաները։ Այս տեսակ վտանգ մը կար, որովհետև առաջարկուած էր ձերբակալել երեսփոխանները։

Փեբր. 18 ին, անգլիական մարզպանը Պոլսոյ կառավարութեան հաղորդեց թէ Պոլիսը թիւրքերուն պիտի թողուի, եթէ զէնք չգործածուի համաձայնական ուժերուն, ինչպէս նաև հելլէն դրաւման բանակին դէմ։

Այս զեկոյցը տեղի կունենար այն ժամանակ, երբ հելլէնները կ'ամբաստանէին իրենց ճակատը, Առանձի մէջ Ֆրանսացիներուն հետ կռիւներ կը մղուէին, հայերը ջարդ կը կատարէին արևելքի և Մարաշի մէջ։

Մ. Քէմալ հեռագիր մը ղրկեց տուաւ Ռէուֆ պէյի, որ Պոլսոյ ազգային երեսփոխաններուն պետն էր և յայտնեց թէ անարժէք է համաձայնական այդ զեկոյցը։

Խաղրոյ առարկայ էր ոչ միայն Պոլսոյ, այլ և ամբողջ Թիւրքիոյ ճակատագիրը։ Զէնքը վար դնելէ առաջ. Թիւրքիա ամբողջովին ազատագրուելու էր։ Եթէ Ֆրանսացիները չպարտուէին Ատանան, միլլի շարժումը անխուսափելիօրէն պիտի վարակէր Սիւրիան։

Մարտ 3 ին, հելլէնները յարձակողականի անցան և քանի մը դիրքեր գրաւեցին։ Բայց փաշա, որ այդ մասերուն էնկիւրիէն Պոլիս գացած էր, յայտնեց թէ անգլեացիները պիտի տապալեն Ալի Բիզա փաշայի դահլիճը, պիտի ցրուեն ազգ. մեծ թիւնը ընդունող երեսփ. ժողովը, և միլլի ուժերուն դէմ պիտի քալեն։

Արդարև, Ալի Բիզա փաշա հրաժարեցաւ, և տեղը եկաւ Ծովային նախարար Սալիհ փաշա։ Սակայն ժիլլի երեսփոխանները գիտէին որ այս դահլիճը առժամեայ է, և թէ Տամատ Ֆէրիտ փաշա պիտի յաջորդէ անոր։

Ասկէ յետոյ, դէպքերը արագօրէն իրարու կը յաջորդեն։ Մարտ 11-ին, Ռէուֆ պէյ կը հաղորդէ թէ հաձայնականները պիտի ձերբակալեն ժիլլի երեսփոխանները։ Միևնոյն ատեն էնկիւրիի անգլիական կցորդ սպան Պոլիս կերթայ։

Մ Քէմալ կը յանձնարարէ երեսփոխաններուն չձերբակալուիլ, իսկ պետերուն կ'ազդարարէ էնկիւրի երթալ։

Մարտ 16 ին, անգլիացիները զօրք կը հանեն Պոլսոյ կողմը։ Կարգ մը թիւրքեր կը նահատակեն, ուրիշներ ալ կը վիրաւորեն։

Հեռագրական հաւատարիմ պաշտօնեայ մը անմիջապէս էնկիւրի կը հաղորդէ այս լուրը։ Ասկէ յետոյ բոլոր գիծերը կը փակուին։ Մուսթաֆա Քէմալի հրաւէրը չընդունող կարգ մը միլլի պետեր կը ձերբակալուին և երեսփ. ժողովը կը ցրուուի։

Այս կոցութեան վրայ Մ. Քէմալ հետևեալ որոշումները կայացուցաւ.— Բոլոր այս դէպքերը ամբողջ երկրին հաղորդել, հանդարտ քրիստոնեայ տարրերը պաշտպանել, Անատոլուի մէջ արգիլել տարածումը Պոլսոյ գրաւման յայտարարութեան, ուր միլլի պետերը իբր ԻԹԹիհատական կը ներկայացուին, և ժողովուրդը կը հրաւիրուի զէնքերը յանձնելու։ Յետոյ բոլոր նահանգներէն բողոքագրեր ղրկել համաձայնական ժարգոնները, ինչպէս նաև չէզոք պետութեանց։

Առոնցմէ զատ, Մ. Քէմալ յայտարարութիւն մը ուղղեց թիւրք ազգին, յանուն ազատութեան պայքարի հրաւիրելով զայն։ Յայտարարութիւն մըն ալ իսլամ աշխարհին ուղղուեցաւ։

Յետոյ, Էսկիշէհիրի և Անգիւրի գարնիսարի մէջ գտնուող համաձայնական սպաները ձերբակալուեցան, անոնց զօրքերը հեռացուեցան, իսկ երկաթուղիին կարևոր կէտերը քանդուեցան։

Միւս կողմէ կարգ մը պատրաստութիւններ տեսնուեցան։ Ամենէն կարևորը՝ նոր ազգ. ժողով մը նիստ հրաւիրելն էր։ Մարտ 19 ին ընտրութեան հրահանգ տրուեցաւ։ Պոլսէն փախչող երեսփոխաններն ալ լաւ ընդունելութիւն գտան։

Երեսփ. ընտրութիւնները ամէն կողմ յաջողութեամբ առաջ տարուեցան։ Միայն թէ թիւրքմացութիւններ ծագեցան կարգ մը տեղեր։ Շատ մը տեղերու մէջ ալ գլուխ ցցեցին միլլի չալժան թշնամիները։ Կացութիւնը վտանգաւոր էր։

Մ. Քէմալ փակեց ազգ. ժողովին գումարումը։ Կարգ մը նկատումներով, անհրաժեշտ էր որ միլլի կառավարութիւնը այն ապատրութիւնը տար թէ հաւատարիմ է թագաւորին։

Ապրիլ 22 ին, Մ. Քէմալ շրջաբերականներով ամէն կողմ հաղորդեց թէ, այսուհետև ազգ. մեծ ժողովն է կառավարական ամենէն բարձր օրկանը, և թէ ժողովին գումարումով վերջ գտած է ներկայացուցչական մարմնին պաշտօնը։

23 ապրիլ 1920 ին, ազգ. մեծ ժողովը գումարուեցաւ Էնկիւրիի մէջ։

Մեր նպատակն էր ամէն բանէ առաջ մեր սեփական ուժերուն յենելով ազգային սահմաններուն մէջ ազատին քիզիլական գոյութիւնը երաշխաւորել և աշխատիլ երկրին ու ազգին երջանկութիւնը ապահովելու։ Որոշուած էր պարապ յոյսեր չներշնչել ժողովուրդին։

Գալով կառավարութեան ձևին, այդ շրջանին հանրապետութեան հակումը տակաւին վաղաժամ էր։ Այդ պատճառով Մուսթաֆա Քէմալ թագաւորը սխալ ճամբու առաջնորդուած գերի մը կը նկատէր։ Այս պայմաններուն մէջ թագաւորը չէր կրնար օժանդակել ազգային շարժումին։ Հետևաբար անհրաժեշտ էր անկախօրէն վարել ազգային շարժումը և իր տիրապետութիւնը հռչակելով իր վրայ կեդրոնացնել օրէնսդիր և գործադիր իշխանութիւնները։ Երբ անհետանային անբնական պայմանները, «օրինական սահմանի մէջ» դիրք մը պիտի տրուէր Սուլթանին։ Ազգ. մեծ ժողովը այս ձևով որոշում առած էր։

Իրականին մէջ, այս որոշումով արդէն հիմնուած կ'ըլլար ժողովրդական կառավարութիւնը։

(Շարունակելի)

ՀԵՏԱՔՐՔՐԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՂԱԶԱՐՈՍ ՍԸ

Լանէյէն կը հեռագրեն թէ նոր Ղազարոս մը, որ մեռած էր երկուշաբթի, յանկարծ յարութիւն կառնէ երկու օր յետոյ, երբ յուղարկաւորութիւնը պիտի կատարուէր։ Բազմութիւնը հաւաքուած էր դագաղին շուրջ։

Դագաղին մէջէն ձայն մը լսուեցաւ։ Վեր առին կափարիչը։ Ղազարոս աչքերը բացաւ, ճպռնեռները սրբեց, ոտքի կանգնեցաւ և ըսաւ։

—Ի՞նչ է պատահեր։

Բոլորն ալ, վախցան, նուաղեցան։ Մարդը գնաց կնոջ ուսէն քաշեց և ըսաւ։

—Կ՚ի՛կ, երիս կերա՛նք։ պատրաստէ, անօթի եմ։

Գիտնականներ կ՚ըսեն թէ Լազարեան մահուան մը պարագան է։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՈՃԻՐ

Հավանայի մէջ մարդ մը դատապարտուեցաւ մահուան։ Դահիճները զայն նստեցուցին էլեկտրական աթոռին վրայ, կապեցին։ Թողուին դժոխային հոսանքը և դուրս ելան։ Քիչ վերջ երբ նորէն մտան վերցնելու համար դիակը, տեսան որ մեռելը... կը պտըտէր սենեակին մէջ, ելք մը գտնելու համար։

Կատաղի կռիւ մը սկսաւ ողջունցած մահապարտն և դահիճներուն միջև։ Զէրար կը խածնէին, գետնէ գետին կը գարնէին։ Վերջապէս դահիճները յաջողեցան զսպել մահապարտը և նստեցնել էլեկտրական աթոռին վրայ։ Այս անգամ բացին ամէնէն ուժգին հոսանքը և մօտ կէս ժամ էլեկտրականութիւնը ճարճատեց մարդուն մարմնին մէջ, մոխրացնելով զայն վերջնականապէս։

ՔԻԹ ՄԸ

Վոլհայմ անուն մարդը այն քան տգեղ, էր սարսափելի տգեղ, որ շարժանկարի ընկերութեան մը տնօրէնը վարձեց զայն իբրև դերասան։ Բազդաւոր դերասանին քիթ։ աւելի նշանաւոր էր, քան իր մարմինին տգեղութիւնը՝ քիթ մը որ սմբուկի (պատիճեան) պէս բուսեր էր երեսին վրայ։ Բժիշկ մը ըսաւ որ կրնայ աւելի՛... տգեղցնել զինք առանց վնասելու առողջութեան։ Դերասանը աւելի տգեղանալու, և դրամ ստանալու նպատակով, ենթարկուեցաւ գործողութեան մը։ Երբ շարժանկարի ընկերութեան տնօրէնը վերադարձաւ, ոչ ոք ճանչցաւ զինք։ Ա՛ռանց տգեղացած էր, որ շատերը կը սարսափէին իրմէ։ Ընկերութեան տնօրէնը խզեց պայմանագրութիւնը և ազատ արձակեց զայն, նկարկելով որ պայմանագրութիւն կնքած էր նախկին սմբուկաձև քիթին հետ։

Հիմա դատարանի յանձնուած է այս քիթի հարցը։

50 ՄԻԼԻՈՆ ՏՕԼԱՐ ԻՍԼԱՄՈՒԹԵԱՆ ՏԱՐԱԾՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

Հնդիկ իշխանուհի, որ Հնդկաստանի Վիքթորիա Թագուհի անունով կը ճանցուի, իր ամբողջ ստացուածքը, շուրջ 50 միլիոն տոլար, տրամադրած է իսլամութեան տարածման։

Թագուհին, որ վերջերս 70 տարիքին մէջ՝ 25 տարի Հնդկաստանի ամենայուսաւորեալ ճգաւառին՝ Պոփալի վրայ իշխելէ յետոյ հրաժարած է գահէն իշխանութիւնը զաւակին յանձնելով, իր կեանքի մնացած օրերը պիտի նուիրէ Իսլամականութեան տարածման։

Հրաժարեալ Թագուհին, վերջերս այցելած է լոնտոն, և պատրաստած է թանձր քող մը երեսին։

ՄՈՒՍՕԼԻՆԻ ԱՆՍԽԱԼ ԱՆԳԼԻԵՐԷՆ ԿԸ ԽՕՍԻ ԵՒ ԿԸ ԳՐԷ

Սըր Ռօլէնտ Գլէյտս Հռոմէն Լօնտոն վերադարձին, ուր տեսակցած է Իտալիոյ վարչապետին հետ, յայտնուրաբած է որ Մուսսոլինի անսխալ անգլիերէն կը խօսի ու կը գրէ և ասոր պատճառը կը նկատէ, այրի կոմտուհի Քլրզընի

Մուսսոլինի Լոզանի Գոմֆերանսին մասնակցելու ատեն անգլիերէն բառ մ՚իսկ չէր գիտէր։ Կոմտուհի Քլրզընն այս պարագան դիտել տալով Մուսսոլինիի, աւելցուցած է որ պէտք անգլիերէն սորվիլ։

«Պիտի սորվիմ, պատասխանած է Մուսսոլինի, երկու ամիս վերջ անգլիերէն գրուած նամակ մը պիտի ըսուանամ։ Ինձմէ, որ եթէ քերականապէս անսխալ չըլլայ, զէթ հասկնալի պիտի ըլլայ ծեզի։»

Մուսսոլինի կատարած է իր խոստումը և անկէ ի վեր շարունակած է իր անգլիերէնի ուսումը։

ՔԱՂԱՔ. ԼՈՒՐԵՐ ԵՒ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՍԵՐՊԻՈՅ ԵՒ ՖՐԱՆՍԱՅԻ ՄԷՋ

Փարիզ՝— Պ. Պրիան եւ Մարէնֆովիչ ստորագրեցին ֆրանֆօ-Սերպական բարեկամական դաշնագիրը եւ միջնորդութեան համաձայնութիւնը։ Արտաքին գործոց նախարարութեան կողմէ հրատարակուած յուշագիրը կը յայտնէ թէ՝ Պրիան եւ Մարէնֆովիչ բոլոր խնդիրներու լուծման միջոցին տեսած են որ, երկու կառավարութեանց մէջ կը տիրէ տեսակէտներու բացարձակ նոյնութիւն։ Երկուստեք բացարձակ որոշում տրուած է, կատարեալ ներդաշնակութեամբ շարունակել ազգերու դաշնակցութեան խորհրդարանի գործը, եւ իրենց բոլոր ճիգերի գործ դնել խաղաղութեան ամրապնդման համագործութիւն ունեցող դաշնագրերու ճիման վրայ։

Երկու նախարարները, իրենց ազգերը միացնող աւանդական զգացումներէ ներշնչուելով ճանաչած համաձայնած են զանազան հարցերու շուրջ, որոնց մօտիկ ապագայի մէջ կարգադրութիւնը ալ աւելի պիտի ամրապնդէ երկու սահմանի եւ երեւմտեան կապերը։ Դաշնագրի ստորագրութենէն վերջ Պ. Պրիան մամուլին յայտնեց թէ Պ. Մարէնֆովիչի ներկայութիւնը կը սրբագործէ հինգերորդ կամութիւնը։ Դաշնագրին հրատարակութիւնը պիտի ցուցնէ որ զրոյց ընող լուրերը անհիմն են։ Եւ դաշնագիրը ոչ մէկ երկրի դէմ ոչինչ չի պարունակեր։ Եւ բացարձակապէս համաձայն է ազգերու դաշնակցութեան սկզբունքներուն։

ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ ՌՈՒՄԱՆԻՈՅ ՄԷՋ

Պուքրէշ.— Կարոլ իշխանին գահն հրաժարելուն վերաբերեալ փաստաթուղթերը հրատարակութեան տրուեցան։ Դատի ընթացքին, Մանուալեսքո հաստատեց իր միապետական դիտաւորութիւնները, եւ կարդաց Կարոլ իշխանին մէկ յայտարարութիւնը, ճշդելով թէ ան երբէք ճգտած չունէր գահի յաջորդութիւնը փոխելու եւ թարկելու, այլ պարզապէս կը փափաքէր խնամակալական կողմէն մասնակցիլ։

ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ ԽՍՈՒՆԱԿ

Պուքրէշ.— Քաղաքական կացութիւնը խառնակ է։ Խորհրդարանը կը պատրաստուի ձեռք առնուած բացառիկ որոշումներու դէմ պայքարելու։

Պ. ՊՕԼՏՈՒԻՆԻ ՄԷԿ ՃԱՌԸ

Լօնտոն.—Պ. Պոլտուին իր Կիլմոլի մէջ արտասանած ճառին մէջ յայտնեց թէ սիրազգային ճարիզմը օրըստօրէ կը պայծառանայ։ Պրիան Շթրեզէմանի նեստպնդած խաղաղասէր քաղաքականութեան համար իր գոհունակութիւնը յայտնեց։ Պ. Պոլտուին աւելցուց նաեւ թէ իր տրամադիրէ ամենայնիվ Ռուսիոյ հետ, եթէ այս վերջինը լաւագոյն զգացումներով տոգորուած ըլլար։

ԳԼԵՄԱՆՍՕԻ ՎԵՐՋԻՆ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Փարիզ.— «Փարի Միտի» թերթին խմբագիրը փոխանցադարի տարեդարձին առթիւ, քանի մը խօսք առնել Դիէմանսօէն, որ բացարձակ լռութիւն պահեց, եւ զոհացաւ հետեւեալ խօսքերը ըսելով։ «Ես այժմ գրականութեամբ կ՚զբաղիմ եւ կամ վի լռութեան մէջ բանտարկուած եմ, որպէս վանդակի մը մէջ գոր ես միայն պիտի կրնայի բանալ այն պահուն գոր յարմար պիտի դատեմ։ Իմ լռութիւնը իմ դիտիս է»։

ՄԱՆՈՒԱԼԵՍՔՕԻ ԴԱՏԸ ՍԿՍԱՒ

Պուքրէշ.— Մանուալեսքոյի խնդիրին քննութիւնը սկսաւ, դատարանը մերժեց պաշտպանութեան հարցաքննուած անձերունցիսութեան հարցը։

ՍՊԱՆԻՈՅ ԹԱԳԱՒՈՐԸ ԱԼՃԵՐԻՈՅ ՄԷՋ

Պրիւքսէլ.— Սպանիոյ թագաւորը ժամը 10ին հասաւ եւ խանդավառ ընդունելութեան մը արժանացաւ։

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ՄԷՋ ԳՈՐԾԱԴՈՒԼԸ ԿԸ ԾԱՐՈՒՆԱԿՈՒԻ

Պերլին.—Բենաիի հիւսուածեղենից գործարանների գործադուլը կը շարունակուի մասնակցութեամբ 50,000 գործաւորներու։ Գործադուլը կ՚ապտնայ տարածուիլ նաեւ Պերլինի մետաղի գործարանի մէջ։

ՆՈՅԵՄԲԵՐ 11 Ը ՓԱՐԻԶԻ ՄԷՋ

Փարիզ.— Ամբողջ Ֆրանսայի ժողովուրդը մեծ շիտութեամբ տօնեց զինադադարի 9դ տարեդարձը։ Ամէն մը կրօնական եւ քաղաքային արարողութիւններ կազմակերպուեցան։ Հանրապետական նախագահը, կառավարութեան անդամները, դիւանագիտական մարմինը եւ քաղաքական խորհրդարանը յաղթութեան կամարին մօտ գացին։

Անծանօթ զինուորին գերեզմանին առջեւ կատարուող արարողութիւնը մասնաւորապէս յուզիչ էր։ Ճոն Ցերկայ էր նոկայ բազմութիւն մը, նախկին պատերազմիկներու ընկերութիւնները, Փարիզի բանակը 250 դրօշակներով։ Ժամը 11 ին մէկ վայրկեանի լռութիւն մը ջերմեռանդօրէն յարգուեցաւ։ Յետոյ զինուորները տողանցք կատարեցին անծանօթ զինուորին գերեզմանին առջեւ, որ կը կրուր էր ծաղկեպսակներու կոյտի մը տակ։

ԱԼԵՔՍԱՆԴՐԷՊԻ ՄԵՐ ԲԱԺԱՆՈՐԴԻՆԵՐՈՒՆ

Անոնք որ ցաղդ չեն վճարած իրենց բաժանորդագիները, թող հաճին փութանակաց գոյ վճարել Պ. Շահէն Պալեանին։

Վարչութիւն

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

Տօքթ. Խաչիկեան, իր Պապ Իսրիսի ատամնաբուժական բիւրոն փոխադրած է դեղարան «Խաղաղութեան» դիմաց, Էլի Հուսատի էջնիին առաջին յարկը։

ԱՏԱՄՆԱԲՈՒԺԱԿԱՆ ԴԱՐՄԱՆԱՏՈՒՆ

Վերադարձած ըլլալով օդափոխութենէ բացած եմ նախկին քլինիքի հարկին պատրաստ եմ մասնաւոր ժամադրավայր մը յատկացնել քէմքի յաճախորդներուս։

Բնան տարուան փոխ ուրիշեամբ պիտի չանամ գոն ձգել բոլոր յաճախորդներս։ Խնամ բարեխիղճ դարմանում։

Ց. Թարուլեան
(ատամնաբոյժ)

Լաուրան - Հանդէս
ԽՐԻՄԵԱՆ ՀԱՅՐԻԿԻ

Մանուան 20ամեակին առթիւ
Կազմակերպուած Վասպուրականցի Հայր. Միութեան կողմէ
Ժողովրդային Տան սրահին մէջ, 20 Նոյ. 1927 կիրակի ժամը 10ին
Կը բանախօսէ ՏՕՔԹ. Ա. ԹԻՒԹԻՒՆՃԵԱՆ
Պիտի ըլլան երգեր եւ արտասանութիւններ
Մուտք՝ 10 Ս Դ.

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Ազգային վարչութեան Քաղաքական ժողովը կուգայ, ի գիտութիւն պաշտօնական մարմիններու, յայտարարել թէ յետ այս ազգային վարժարաններու և միութիւններու ատենով կատարուելիք ոեչ բարենպաստակ ձեռնարկներու հանար (ներկայացում, սիւէմա, վինակահանութիւն և այլն) պէտք է նախապէս դիմուի ազգային իշխանութեան, հարկ եղած արտոնութիւնը ստանալու համար։ Առանց ատոր եղած բոլոր կարգադրութիւնները պիտի նկատուին անվաւեր և չպիտի կրեն ազգային բնոյթ։

Դիւան Ազգային Վարչութեան Քաղաքական ժողովի

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՄԵԿՆՈՒՄ

Անցած շաբաթ օր, Մեսաժրի Մարիքիմի Քանատա նաւով Ֆրանսա մեկնեցաւ հայ բաղաքական ծանօթ գործիչ Պ. Վահան Փափազեան։ Բազմաթիւ ընկերներ եւ բարեկամներ նաւամատոյց եկածէին ողջերի համար, ուր Պ. Փափազեան իւրաքանչիւրին առանձին առանձին հրաժեշտ տալէ վերջ, նաւ նստաւ։

ԷՆՐԷՖԻԷԻ ԿԱՅԱՐԱՆԸ

Էշրէֆիէի բարձունքին վրայ շինուելիք հայկական բաղի համար պէտք եղած նիւթերը գնուած ըլլալով, շինութեան գործին պիտի բռնուի կուսի առաջաւելն մինչեւ 15 օր։

Շինուելիք շէնքերու յատակագիծը ամբողջովին պատրաստուած են։ Պիտի ըլլան 300 անջատ բնակարաններ, որոնց մէ մէկ մասը պիտի կառուցուին ուրիշ մօտակայ հողերու վրայ։

ՈՐԲ. ԸՆԴՀ. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

Անցեալ կիրակի երեկոյ, Պէյրութի մասնաճիւղի ակումբին մէջ տեղի ունեցաւ Որբ. Ընդհ. Միութեան կողմէ կազմակերպուած վիճակահանութիւնը՝ ի նպաստ միութեան նիմնադրամին։

Սրահը լեցուած էր երիսեռ բազմութեամբ։ Ներկաները զբօսնելու մտադրութեամբ նախ ներկայացուցան խիստ ծիծաղաշարժ գաւեշտ մը՝ «Զարլրսրօնս»։ Պ. Հ. Լամպանեան իր Աբիկ աղայի դերին մէջ շատ յաջող էր։

Զաւեշտին վերջ սկսաւ վիճակահանութիւնը։ Բեմին երկու կողմերը շարուած էին վիճակահանութեան դրուած ձեռագործերը՝ պատրաստուած անդամուհիներուն կողմէ։

Շահող թիւերը մօտ օրէն կը ծանուցուին հասարակութեան։

ԼՍԱՐԱՆ

Կիրակի օր, Փողովրդային Տան սրահին խոշոր բանախօսեց Տօքթ. Վահրամ Փօրուգեան նիւթ ունենալով «Պատուասնիներու կարեւորութիւնը իբր նախազգուշական միջոց, տարափոխիկ նիւանդութիւններու եւ համաճարակներու միջոցին»։

Ցարգելի Տօքթորը, իր մեկ ժամէ աւելի տեւող դասախօսութեամբ մանրամասն պարզեց զօրեղայի, տիֆիրի, թիֆօյտի, ծաղկախս եւ այլ համաճարակներու ախտանշանները, փոխանցման եղանակը, եւ անոնց հիւանդութեան զանազան շրջանին կրած փոփոխութիւնները։ Տօքթորը նմանապէս այս բոլոր հիւանդութիւններէն զերծ մնալու համար պէտք եղած բոլոր միջոցները բուսիկ եւ պարզաբանելի վերջ մասնաւորապէս ծանրացաւ պատուասնիներու տանիրաժեշտութեան եւ կարեւորութեան վրայ։

ՄԱՐՕՆԻՒ ՊԱՏՐԻԱՐՔԻՆ ՄՕՏ

Վարչապետ Պ. Պէտարա Էլ Խուրի Պէյրութ Մարոնիք Պատրիարքին մօտ գնաց ողջունելու Մանսէիքոր Հայիրը, իր Տիմանի ամառանոցին վերադարձին առթիւ։ Նախարարապետին կ՚ընկերանար Էսիր Ֆուաս Աւալան։

26 ՏԻՒԶԻ ԱՊԱՏԱՄԲԵՆ

Սուրիացի ապստամբներ իրենց գրասակութիւնը յայտնեցին Նուսատիի Ֆրանսական հիւպատոսարանի գինուորական կցորդին, եւ Սանիանց դէպի Գէյրութ նաւ նստեցուցին։

ՄԻ ԽԱԲՈՒԹԻՒՆ

Մոգ կիմացնեն որ քանի մը անպատասխանատու մարդիկ, իրենց դեկավարութեամբ «Կովկասի, Ուկրաստանի, Սուրիոյ և Թուրքիոյ գաղթականներուն» դէմ միութեան ինքնակոչ ատենադպիր և ծանօթ «ասպետ» Սեդրակ Բարսեղեանը, Պէյրութի քէմքին մէջ լեցուած են «Պրաբա Դրասնեակ» անունով տեղ մը։ Ասոնք իրը թէ «Զրի» կը դարմանեն ամէն տեսակ հիւանդութիւններ, պայմանաւ որ հիւանդը ճարդ ըլլայ և անց գիրը յանձ է այդ ծառայ մարդերուն...։

Եւ ամէնէն զարմանալին այն է որ այս «կոմսկերպութիւնը» կրեցած է միացնել բոլորովին տարբեր գործեր՝ «ամէն տեսակ հիւանդութեան ձրի դարմանում», «Եւ առանց վարձքի ու առանց չանու բոլոր բոլոր» և «Զողջուած տոմսակներ» Հարաւային Ամերիկա երթալու համար։

Հապա՝ ընթերցող, փորձեցէք լուծել այս քառակուսի հանելուկը։

ՐՈՂՈՂՈՒՄՆԵՐ ՊԱՍԼՊԷՔԻ ՄԷՋ

Պասլպէքի չրջանները տեղացող հեղեղանման ամբարներու հետեւանքով Բ. և Ղ. Փոքր գիւղերը ողողուեցան, 90 տուներ ջուրերու տակ մնացին որոնցմէ 20 ը փլան, վնասները մէկ միլիոն հինգ հարիւր ոսկիի կը հասնին։

ԸՆԴՀԱՐՈՒՄ

Ճիւնիի բացերը խըտիվեալ մէջ «Պելքաս» յոգնաւը որ Թրէփոլիէն կուգար, զարնուեցաւ «Ինայաթ Աղան» անուն մեծ առագաստանաւի որ Բուսա կ՚երթար։ առագաստանաւը լուրջ վնասներու ենթարկուեցաւ, «Պելքաս» յոգնաւը զայն Պէյրութ բերաւ։

Նաւահանգիստի հարիւրապետը և խըտիվեալ մասի գործակալը խնդիրը կը քննեն։

ՈՃԻՐ ԵՒ ՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆ

Գալպէքէն ստացուած հեռագիր մը կ՚ըսէ թէ Մանսուրա էլ ՍԹ-թաբ չաբաղոյ մը մէկ օրուան մէջ սպանած է իր ամենամօտիկ ազգականներէն ալի Բաթաէլ աղթարը և Հիւսէյին աթթարը։

Ոճրագործը կրցած է փախչիլ։

ԹՈՒՐՔԻԱ ԵՒ ԳՕԼԷՐԱՆ

Անկորայի կառավարութիւնը իմացուց Սուրիոյ իշխանութեանց թէ գոլէրային դէմ պաշտպանուելու համար, ան որոշած է իր սահմանները գրել, և Սուրիայէն եկող ոեէ անձ գրանցիչներ ենթարկել։

Առաջնապահական տնօրէնութիւնը այս ձեռք առած միջոցներուն, էմանմիջապէս բողոքեց բարձր գոլիսերի ներկայացուցչին, անոր գիտցնելով թէ Անկորայի բռնած ընթացքը բոլորովին հակաօրինական է քանի որ ամբողջ Սուրիոյ մէջ գոլէրայի ոչ մէկ դէպք չէ պատահած։

Կը կարծուի թէ Պ. Փանսօ փաշայի Թուրք դեսպանին մօտ դիմումներ պիտի կատարէ, այս ծրագրին գործադրութիւնը արգիլելու համար։

ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՆԱԽԱԳԱՀԸ ԱՊԱՔԻՆԱՆ

Լիբանանի հանրապետութեան նախագահ Պ. Շարլ Տէպպաս որ անցած շաբաթ անհանգստութեան պատճառաւ չէր կրցած իր պաշտօնատեղին գալ ա յտնած ըլլալով ան Լէկ նախագահեց նախարարական ժողովին։

ԹԱՆԿԱԳԻՆ ԱՌԻԹ ՄԸ ՀԱՅ ՕՐԻՈՐԴՆԵՐՈՒ ԵՒ ՏԻԿԻՆՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ

Եթէ կուզէք չատ կարճ ժամանակի մէջ կասարեալ գեղձակուհի մը ըլլալ, դիմեցէք. իւր կարողութեամբ չատերու ծանօթ Տիկ. Վերժրէ Ադախանեանի Կրահամ Թրաւվայի կայանին չատ մօտ թիւ 7 տունը։

Դասախօսութեան սկսած է աճապարելեցէք։

ԿԱՐԻ ԵՒ ՁԵՒԱԳԻՏՈՒԹԵԱՆ ԴԱՍԸՆԹԱՑՔ

Ծանօթ դերձակուհի Տիկ. Նազիկ Խաչեանց կուգայ յայտարարելու թէ երեք ամսուայ ընթացքին Եւրոպական ամենավերջին մէթոտով կը սորվեցնէ ձեւագիտութիւնը.

Դիմել Հայոց եկեղեցիի մօտ՝
Պէյ-էլ-Դասթէր թիւ 18.

ՄՕՏ ՕՐԷՆ, ՄՕՏ ՕՐԷՆ

Մամլոյ տակ է եւ մօտ օրէն նրապարակ կ'ելլէ մեծանուչակ գրող ՀԱՆՐԻ ՊՕՐԴՕի (Անգամ Ֆրանսական կանանի) զգայացունց եւ հանրածանօթ վէպը՝

"ԶԳԱՅԱՏԵՍ ԿԻՆԸ"

Թարգմանութեամբ ՎԱՐԴԱՆ ԳԷՈՐԳԵԱՆի

Գին 25 Ս. դահեկան, արտասահման 6 Ֆրանք. յանձնարարութեանց համար դիմել V. Kévorkian, B. P No 587, Beyrouth

Տեղւոյս վրայ կ'ստանաք «Հրազդան» տպարան։

Մանուցանելու խնդրանքով մեզ դրկուած է հետեւեալ ազդը

"ՍԱՀԱԿ-ՄԵՍՐՈՊ,,
ԱՄՍԱԳԻՐ ԳՐԱԿԱՆ-ԳԻՏԱԿԱՆ ԵՒ ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ

Ա. թիւը լոյս կը տեսնէ Նոյ. 25-ին, գրական, գիտական և գեղարուեստական լաւագոյն նիւթերով՝ և ճոխ ծովանդակութեամբ։

Սուրիահայ միակ գրական օրգան «Սահակ-Մեսրոպ»ին իրենց սիրայօժար աշխատակցութիւնը կը բերեն ծանօթ սիրուած գրագէտներ։

Բաժանորդագրութեան պայմանն է. տարեկան Պէյրութ և Լիբանան 20 ֆրանք, Սուրիա 25 ֆր. և արտասահման 30 ֆր. բաժանորդագրութիւնը կանխիկ է։

Բաժանորդագրելու համար դիմել հետեւեալ հասցէին.—

Réd. «Sahag Mesrob» B. P. 602 Beyrouth (R. L.)

ՄՕՏ ՕՐԷՆ, ՄՕՏ ՕՐԷՆ

1927—28 *Շրջանի Սէզօնի բացում երկար պատրաստութեամբ կը բերուի ծանօթ գրագէտ Վալադեանի յայտնի տրաման «Երջանկութիւն» (սրժանացած մրցանակ)։ Ղեկավարութեամբ հեղինակին։*

ԱԶԴԱԿ ՏՊԱՐԱՆԸ

Կը պատրաստէ, հայերէն, արաբերէն եւ Ֆրանսերէն լեզուներով ամէն տեսակ վաճառականական հաշուետետրներ, հաշուեցուցակներ, ձեւի եւ պատի ամէն չափի յայտարարութիւններ, հարսանեկան հրաւիրատոմսեր, այցեքարտեր եւայն եւայն եւայն։

Ամենազեղցուած գին եւ մաքուր գործ։ Ապսպրանքներ կ'ընդունի Սիւրիոյ բոլոր քաղաքներէն։ Հարցէ՝ AZTAG, B. P. 587 Beyrouth

Y. W. C. A.Ի ԴՊՐՈՑԱԿԱՆ ԴԱՍԸՆԹԱՑՔԸ

Հեւանեալ դասերը բացուած են կիներու և դեռատի աղջիկներու համար, Հոկտեմբերէն սկսեալ Y. W. A. Ի ընկերական գործունէութեանց կեդրոնին մէջ.- արաբերէն, ֆրանսերէն, անգլիերէն, սղագրութիւն, մեքենագիտութիւն, գծագրութիւն, նկարչութիւն, կար, ձեւագիտութիւն (տիկ. Ճիքքայի կողմէ) եւրոպական պատմութիւն, արամա ուսումնասիրութիւն, ձեռագործներու, ընկերական ծառայութեանց հին և նոր կտակարանի ուսումնասիրութիւն, սէրող թատերախմբի, վիճաբանութիւն, եկեղեցական պատմութեան։

Y. W. C. A. Ալէնպի փողոց, մուտք Սուգ Աեասի դիմաց, Պանք Ֆրանսէզէն քիչ վեր։

ԳԻՇԵՐԱՅԻՆ ԴԱՍԵՐ

Ամէն շաբաթ, Երեկուշաբթի և Չորեքշաբթի երեկոներ ժամը 5,30—8 կը դասաւանդուին հայերէն, ֆրանսերէն, պարերէն, անգլիերէն և թուաբանութեան դասեր, վրանաքարարի Ե. Կ. Ս. Ի. Ը.ի շէնքի մէջ։

Իսկ ցերեկները կը տրուին ձեւագիտութեան և երգ՝ դասեր

ՏՕՔԹ. Ա. ԳՕՆԵԱԼԵԱՆ

ՎԿԱՅԵԱԼ ԺԸՆԷՎԻ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԷՆ

ԲԱՐԻԶԻ ԵՒ ՊԷՐԼԻՆԻ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑՆԵՐԷՆ

ՄԱՍՆԱԳԷՏ

Աչքի, ականջի, քթի եւ կոկորդի հիւանդութեանց

Ընդուն. ժամեր 9—12,30, 3—5,30, Կուրօ փողոց։

ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻՆ

Պաղատէն Ակնցի Վահրամ, կը փնտռէ՝ իր հայրը Մկրտիչ Քէօթէնճեան, մայրը Վերգին ծնեալ Դալէնտէրեան, եղբայրները Երուանդ և Յակոբ. քոյրերը Շնորհիկ և Մարիամ։ Առնք թէ Ակնցի սակայն Սիրասոխոյ եկեղեցւոյ Թաղը բնակած են և 1915 օգոստոսին տեղեանուած։

Կը խնդրուի տեղեկութիւն տալ Ակնցիներէ լմացնել, Պէյրութի Հայ կաթողիկէ առաջնորդարան Դիրապայծառ Արփիարեան Արքեպիսկոպոսի։

Բնիկ Թօքատի Վարագ գիւղէն, մօտաւորապէս 22 տարեկան Երուանդ Կարապետեան, հօր անունը Կարապետ, մօր անուն Մարիամ։

Կիլիկիոյ վերջին դէպքերու ընթացքին, Ատանայի մէջ, Թիւրք չէթեներու կողմէ գերի տարուած էր և անկէ վերջ երբեք լուր չէ առնուած։

Լուր ունեցողներէ կը խնդրուի իմացնել իր մօրը, հետեւեալ հասցէով—

Mihran Ourfalian, Hotel Adana Beyrouth

Միակ Հայ Նպարավաճառ
— ՎԱՀԱՆ ՏԻՐԱՅՈՒԵԱՆ —

Rue Maarad No 66 Beyrouth

Սիրելի Հայրենակիցներս,

Ուշադրութիւն դրէք ինծի, նպարավաճառի խանութս մօտ տեսնէն հանդուելուն համար կարեւոր գեղջով ապրանքներս ծախել սկսած եմ. գործնականապէս համոզուելու համար բաւական, անգամ մը վաճառատունս այցելեցէք, ուր պիտի գտնէք ուտելիքի, խմելիքի եւ ծխելիքի վերաբերեալ ամէն տեսակ ապրանքներ։

Այս առիթը մի՛ փախցնէք։

Մաքուր ապրանք. անմրցելի եւ աժան գին. փորձի համար եկէք եւ տեսէք...

Իժան, աժան, ամէն բան աժան։

ՍԱԿԱՐԱՆ ՊԷՅՐՈՒԹԻ
15 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1927

Եգիպտ. ոսկի ս. դ.	634
Սթերլին	616
Տոլար	127
Օսմ. հնչ. ոսկի	553
Ֆրանս. » »	481
անգլ. » »	613
Թրքական թղթ.	67
» » Գ. Օ.	110
» Արծաթ մէճիտ	51
Սուրիական ոսկեղրամ	18,05
Դր. Ֆրանս. 1888 ս. դրմ.	20,60
» 1902 »	18,20
» 1911 »	15,25

Սէֆերեան եղբարք
Թելեֆոն 1—38

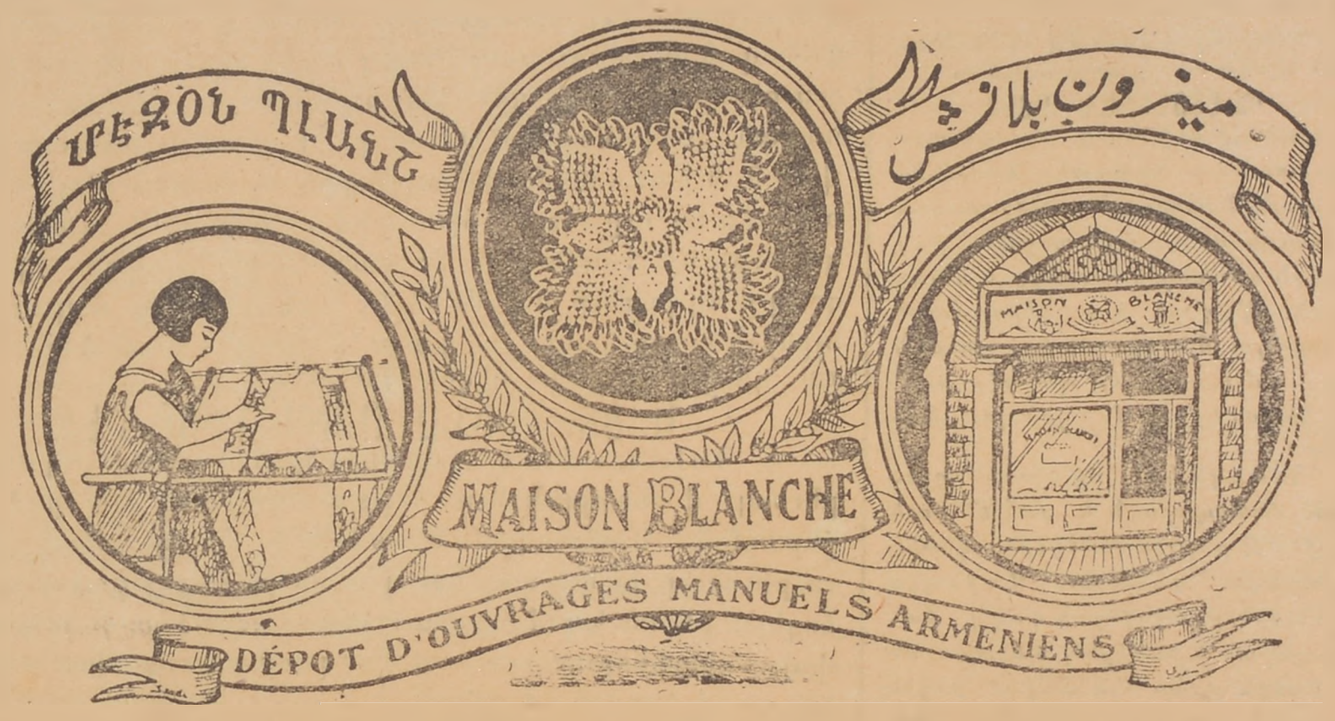

ՄԷԶՕՆ ՊԼԱՆԾ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՁԵՌԱԳՈՐԾԻ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
(10 ԱՎԸՆԻՒ ՎԷՅԿԱՆ, ՊԱՊ-ԻՏՐԻՍ, ՊԷՅՐՈՒԹ)

Կ'ստանձնէ պատրաստութիւնը ամէն տեսակ հայկական ձեռագործներու, սեղանի ծածկոցներ, անձեռոցներ, մահճակալի ծածկոցներ, վարագոյրներ, կանանց յատուկ ամէն տեսակ ասեղնագործուած շրջազգեստներ և ճերմակեղէններ, կանանց և արանց ասեղնագործուած թաշկինակներ եւայն եւայն։

Ապսպրանք կ'ընդունինք Սիւրիոյ և արտասահմանի բոլոր քաղաքներէն։

GRASHAM
LIFE ASSURANCE SOC. LIMITED

Ապահովագրուեցէք Անգլիական հանրածանօթ Կրէշամ ընկերութեան, եթէ կուզէք ապահովել Ձեր և Ձեր ընտանիքին ապագան։

Դիմել՝ Մ. Յ. Պողոսեանին

Մամրէ Հիսարեանի վաճառատունը,

Սուգ էլ Պէզիրկեան

Կուզէ՞ք եղանակի յարմար ճաշակաւոր հագուստներ ունենալ, դիմեցէ՞ք
ՏԷՄԻՐՃԵԱՆ և ԹԷՎՐԻԶԵԱՆ
ՀԱԳՈՒՍՏԻ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ — ՍՈՒԳ ՍԸՐՍՕԳ ԹԻՒ 15 —

Ուր պիտի գտնէք ամէն կարգի նորաձև հագուստներ, թէ պատրաստ և թէ չափի վրայ։

Կերպասեղէնի և քթանի ճոխ տեսակ, չափաւոր գիներով։

Ունի նաև շապկագործութեան ճիւղը։ ուր կը պատրաստուին ամէն կարգի եւրոպական շապիկներ և օձիքներ

ԱՆՄՐՑԵԼԻ ԳԻՆԵՐՈՎ.

Հիւանոց Օթէլ Պաղտատ
ՊԷՅՐՈՒԹ ՆԱԻԱՀԱՆԳՍՏԻ ԿԱՅԱՐԱՆԻՆ ԱՆՄԻՋՆԱՊԷՍ ԿԻՑ

Ելեքտրականութեամբ լուսաւորուած և որ կարասիներով ծովահայեաց ենեակներ, մատչելի գիներ, լաւ. սպասարկութիւն, տաք և պաղ հուրի բաղնիք և ընտանեկան մասնաւոր բաժիններ։ Նաև դիւրութիւններ կ'ընծայէ ճամբորդներու, կը հայթայթէ նաւային տոմսեր և կ'առաջնորդէ մինչև նաւ։

Տէր և Տնօրէն
ՍՏԵՓԱՆ ՏԷՐ ՄԿՐՏԻՉԵԱՆ

ՏՕՔԹ. Վ. ՓՕՓՈՒԳԵԱՆ
ՄԱՍՆԱԳԷՏ

Ներքին և վիներական հիւանդութիւններու.—

Իր դարմանատունը փոխադրած է Պապիտրիս, հիշդ Խապաղութեան դեղարանին դիմաց՝ Պր. Էլի Հաոատի շէնքին Չրդ յարկը.—

Ընդ. ժամեր 9—12 եւ 3—6

Երեքշաբթի օրերը 9—12 ադխաս հիւանդներուն համար ձրի։—

ԿՕՃԿԱՆՈՐՈԳ
ՍԱՐԳԻՍ ԿԻՒԼԷՍԷՐԵԱՆ
ԿՈՒՐՕ ՓՈՂՈՑ ԹԻՒ 70

Կը նորոգեմ ամէն սեռի եւ տեսակի կօշիկներ եւ իրենց Յախկին վիճակին կը վերածեմ։

ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻՆ

Պրն Յովհաննէս Հերուքեան, 52 տարեկան, ընիկ Իզմիրցի, Այպուքլու թաղէն, կը փնտռէ իր որդին Յարութիւն Հերուքեանը, 18 տարեկան, և իր աներձագի որդին Մովսէս Պարսամեանը, 10 տարեկան, որոնք Իզմիրի վերջին աղէտէն իվեր անհետացած են։

Լուր ունեցողներէն կը խնդրուի իմացնել «Ազդակի վարչութեան, Reb. «Aztag» B.P. No. 587 Beyrouth

Կը խնդրուի «Ազդարարէն» արտատպել։

**** Նոր Իսկ Բիլիգի Պէյրութի կեդրոնի միջոցաւ իրենց ազգականներու կողմէ կը փնտռուին.—*

1. Համբարձում, Լուսիա և Աստիար Սողոմոնեան. հայրերնին Սողոմոն Սողոմոնեան, մայրը Իւղարեր, ընիկ է Զէյթունցի։

2. Տէրին Սահակեան. ամուսինը Անդրանիկ. զաւակները Փայլուն, Սիրանոյշ և Վարդգէս.

Էլման Մարտիրոսեան. ամուսինը Անտոն. զաւակները Յարութիւն, Գառնիկ, Արտաշէս, Գրիգոր և Արմենուհի.

Մաքրուհի Կիւլէսէրեան. ամուսինը Երեմեա, զաւակները Քաջբերունի Զապել և Վեհանոյշ

Այս երեք ընտանիքները Գարահիսարի Թս մզ սրա գիւղէն են և երեքն ալ Սրվազլեան ընտանիքի աղջիկներ։

3. Արուսեակ և. Աղաւնի Գուլպիւրեան. հայրը Եղիա, մայրը Փերուզ. Թօքատցի։

4. Պարգև Սարգիսեան. հայրը Շահէն, մայրը Նարկիզ. Կէմէրէկցի։

5 Տէլօ Գարապօղոսեան. հայրը Սարգիս, մայրը Սէլվի. Զինճիտէրէցի.

6. Մէյպուլ Սրվազլեան. հայրը Քասապ Արմէն, Եօզղատցի։

7. Արմենակ և Արամ Թաշճեան կամ Աղապապեան։

*** Պետրոս Ղարդաշեան, այժմ կը գտնուի Ալէպ, կը փնտռէ իր հայրը Յովհաննէս, մայրը Լուսիա, քոյրերը Պայծառ, Կատար, եղբայրը Կարապետ, որ տարագրութենէ իվեր երբէք լուր չէ առած անոնց ուր ըլլալէն. ընիկ Տիարպէքիրցի են։ Նմանապէս կը փնտռէ իր Ամերիկայի ազգականները, որոնց անունները չի գիտեր։

Լուր ունեցողներէն կը խնդրուի իմացնել իրեն։

Տէր և Տնօրէն՝ Հ. Պ. Ալէան,